

Akademický bulletin

AV ČR

10/1996

Z AKADEMICKÉ RADY

Z 56. zasedání Akademické rady

Zasedání Akademické rady se konalo 10. září 1996 a řídila je místopředsedkyně Akademie věd ČR H. Illnerová.

Při informaci o aktuálních otázkách činnosti AV ČR (bod II) uvedla H. Illnerová, že v průběhu letních měsíců byly zaslány nově jmenovaným členům vlády ČR a zvoleným vedoucím funkcionářům a členům Výboru pro vědu, vzdělání, mládež a tělovýchovu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR informativní dopisy s nabídkou spolupráce, s výroční zprávou o činnosti AV ČR za rok 1995 a seznamem expertů a odborníků, které se setkaly s velice dobrým ohlasem. Uskutečnila se i jednání předsedy Akademie věd s ministrem Ing. P. Bratinkou a s dalšími státními představiteli. Dále V. Petrus informoval o usneseních vlády ČR, která byla v období od minulého zasedání AR přijata a která se týkají Akademie a jejího finančního zajištění.

Návrh na svolání, program a zabezpečení IX. zasedání Akademického sněmu AV ČR (bod III) uvedla H. Illnerová. V rozpravě bylo dohodnuto rozšíření návrhu programu zasedání Akademického sněmu o předání první udělené čestné medaile AV ČR.

Akademická rada

v souladu s čl. 11 Stanov AV ČR svolává IX. zasedání Akademického sněmu AV ČR (6. zasedání Sněmu 2. funkčního období 1994 – 1998) na úterý dne 26. listopadu 1996 podle předloženého návrhu s výše uvedeným doplněním a navrhuje mu tento program:

1. Zahájení, schválení programu zasedání a volba pracovních komisí Akademického sněmu
2. Předání čestné medaile AV ČR „DE SCIENTIA ET HUMANITATE OPTIME MERITIS“ prof. RNDr. J. Kurzweilovi, DrSc.
3. Přednáška doc. RNDr. Václava Hořejšího, CSc.: „Receptorové molekuly buněk imunitního systému“

4. Zpráva o činnosti Akademické rady od VIII. zasedání Akademického sněmu a o přípravě volby Akademické rady a jmenování Vědecké rady AV ČR na funkční období 1997 – 2001 – R. Zahradník (písemný materiál rozesílan s pozvánkou)

5. Zpráva o ekonomické situaci Akademie věd ČR a o přípravě jejího rozpočtu na rok 1997 – V. Petrus (písemný materiál rozesílan s pozvánkou)

6. Zpráva Dozorčí komise Akademického sněmu – J. Kamarád (písemný materiál bude rozdán na zasedání)

7. Návrh novelizace Stanov Grantové agentury AV ČR a zásad její činnosti – V. Viklický (písemný materiál rozesílan s pozvánkou)

8. Volné návrhy

9. Zpráva návrhové komise Akademického sněmu, schválení usnesení a závěr zasedání.

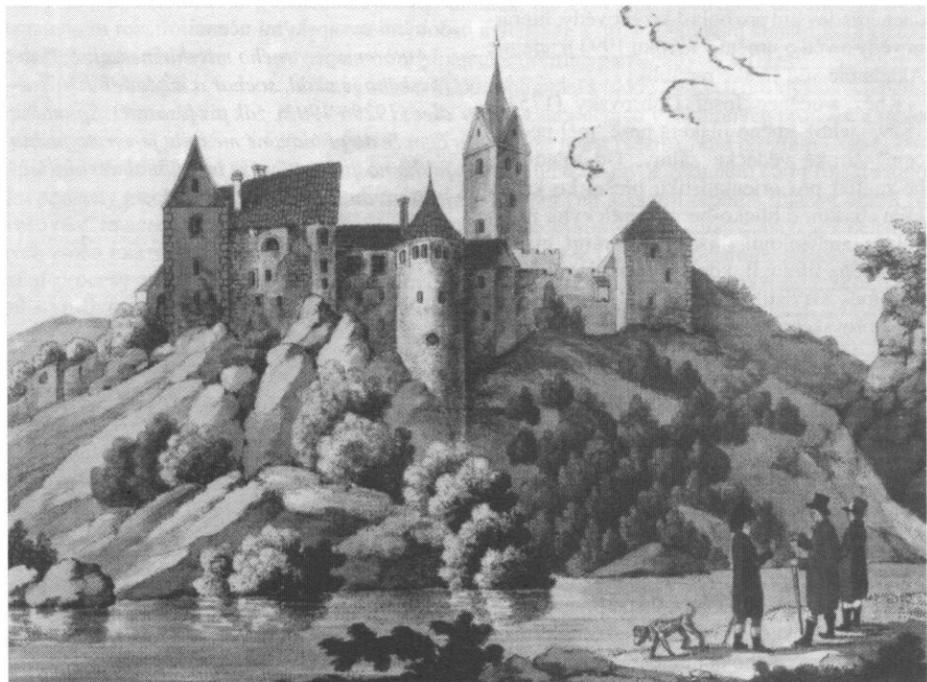
AR dále pověřila své členy úkoly pro zajištění Sněmu.

Návrh doporučení k přípravě volby Akademické rady AV ČR a jmenování Vědecké rady AV ČR na funkční období 1997-2001 pro pracoviště AV ČR (bod IV) uvedla H. Illnerová. V rozpravě byl vyjasňován zejména postup přípravy voleb a bylo dohodnuto odeslat příslušný dopis až koncem října 1996. AR schválila doporučení s dílčími připomínkami.

Při informaci o stavu přípravy rozpočtu AV ČR na rok 1997 (bod V/1) podal V. Petrus podrobnou zprávu o změnách v přípravě rozpočtu, ke kterým došlo v posledním období. Mj. uvedl, že návrh rozpočtu připravený Ministerstvem financí ČR je oproti dřívějšímu pro AV ČR již přiznivější. Problémem zůstává příkázané zvýšení příjmů o 65 mil. Kč, které by Akademie mohla splnit jedině odvodem zahraničních a domácích grantových prostředků (což je zcela v rozporu s grantovým systémem). Námitka proti tomuto zvýšení příjmů bude zaslána ministerstvu financí. V diskusi byl projednán další postup přípravy zásad rozpočtu na příští rok pro jednání Akademického sněmu včetně potřeby urychleně vypsat veřejnou soutěž na projekty Programu podpory přístrojového vybavení progresivních vědních oborů, pěstovaných v AV ČR.

Dále v rámci tohoto bodu V. Petrus informoval i o stavu čerpání rozpočtu AV ČR v letošním roce.

Nadace hradu Loket připravila ve spolupráci s pražským Archivem Akademie věd ČR v prostorech galerie loketské radnice výstavu Pohledy na Loket. Je otevřena do neděle 13. října 1996 denně mimo pondělí od 11 do 17 hodin. (Na snímku Pohled na loketský hrad, M. Wunscheim – V. Berger, 1806).

AR pověřila V. Petruše, aby dále jednal s Ministerstvem financí ČR o problému navrhovaného zvýšení příjmů AV ČR v příštím roce a M. Marešovi uložila, aby příštímu zasedání AR předložil návrhy projektů Programu podpory přístrojového vybavení progresivních vědních oboř, pěstovaných v AV ČR.

Návrh smlouvy o sdružení PASNET (bod VI), řešící výstavbu počítacové sítě, pronájem tras a koordinaci jejího provozu blíže zdůvodnil M. Mareš.

AR vyslovila souhlas se záměrem, aby AV ČR uzavřela s Českým vysokým učením technickým, Univerzitou Karlovou a Vysokou školou ekonomickou smlouvu o sdružení PASNET a pověřila M. Mareše jednáním o organizačních otázkách spojených s jejím uzavřením.

Návrh na změnu v zastoupení Akademie věd ČR v Národním výboru pro spolupráci s FAO (bod VIII) uvedla H. Illnerová.

AR uvolnila doc. RNDr. M. Straškrabu, DrSc., na vlastní žádost z funkce zástupce AV ČR v Národním výboru pro spolupráci s FAO a vyslovila mu poděkování za vykonanou práci. Dále jmenovala Ing.

Petra Rába, DrSc., zástupcem AV ČR v Národním výboru pro spolupráci s FAO a uložila J. Niederlovi, aby o uvedené změně informoval Ministerstvo zemědělství ČR.

S návrhem na jmenování ředitele Geologického ústavu AV ČR (bod X) seznámil přítomné K. Jungwirth.

AR zrušila pověření RNDr. Václava Houší, CSc., řízením Geologického ústavu AV ČR ke dni 30. září 1996 a vyslovila mu poděkování za vykonanou práci. Na návrh vědecké rady ústavu jmenovala RNDr. Pavla Bosáka, CSc., do funkce ředitele Geologického ústavu AV ČR s účinností od 1. října 1996 na čtyři roky, tj. do 30. září 2000.

Návrh na udělení čestné medaile Akademie věd ČR (bod XII/2) zdůvodnil J. Niederle.

AR vzala na vědomí předložené zdůvodnění návrhu Vědecké rady Fyzikálního ústavu AV ČR na udělení čestné medaile a udělila čestnou oborovou medaili B. Bolzana za zásluhy v matematických vědách Prof. Moshé Flato, DSc, řediteli sekce matematické fyziky na Université de Bourgogne, Dijon. □

ZE ŽIVOTA ÚSTAVŮ

Minirozhovor

Dne 29. srpna t. r. byla v rámci mezinárodního projektu *Interball* z kosmodromu Plesetsk vynesena do kosmu spolu s dalšími dvěma družicemi také česká družice *Magion 5*. Ta byla během startu a také po část prvého oběhu upevněna na družici *Interball 2* a povět na oddělení družice *Magion 5* byl podán z řídící stanice v Jevpatorii. Krátce poté obdržela naše telemetrická stanice v Panské Vsi z Jevpatorie zprávu, že oddělení od mateřské družice není potvrzeno. Také pracovníci telemetrické stanice v Panské Vsi zjistili, že není vše v pořádku. O přiblížení toho, co se na oběžné dráze s *Magionem 5* událo, jsme požádali Ing. P. Tříšku, CSc., koordinátora české části projektu *Interball*.

Čestná oborová medaile J. Dobrovského

Medaile byla zřízena Československou akademii věd dne 2. září 1965 k ocenění vynikajících výsledků ve společenských vědách, především pro oblast jazykovědy, literární vědy a věd o umění. Od roku 1993 ji uděluje Akademie věd České republiky.

Kněz a učenec Josef Dobrovský (1753 - 1829), jehož jméno plaketa nese, měl neobvyčejně široké vědecké zájmy. Od mladického zaujetí pro orientalistiku přešel ke kritickým studiím biblicko-hermeneutickým, zabýval se archeologií, historií, literární historií a zejména filologíí, kde mj. formuloval úkoly a metody slavistiky.

Dobrovského nesporné myšlenkové evropské vlivy přesahovalo úzce chápáne snahy českého národního obrození. Ve své vědecké práci uplatňoval nesmouvavě kritický přístup k hodnocení literárních děl a zjištění pravdy kladl nad jakýkoli jiný zájem. Vydal v němčině dějiny české řeči a literatury, podrobnou mluvnici české řeči, dále německo-český slovník, staroslověnskou a lužickosrbskou mluvnici, v latině základy staroslověnského jazyka a další díla. Není možno se nezmínit o Dobrovského přínosu v oblasti náboženské. Humánně nekompromisní postoj Dobrovského dokumentuje jeho obrana Bernarda Bolzana při jeho sesazení z místa univerzitního profesora v Praze.

Dobrovský byl učencem světového jména, stýkal se s předními vědci a spisovateli své doby (např. s J. W. Goethem). Byl členem Královské české společnosti nauk a řady akademí zahraničních, např. ve Varšavě, Berlíně, Krakově, Vilně a v Petrohradě. Jeho hluboké vědomosti ho stavěly na čestné místo mezi soudobými evropskými učenci.

Autorem výtvarného návrhu medaile J. Dobrovského je akad. sochař a medailér Jiří Prádler (1929 - 1993), žák profesora O. Španiela. Tím, že do předávané medaile je vyryto jméno jejího nositele, stává se individuálním uměleckým předmětem.

Nositeli medaile jsou například:

prof. František Ryšánek	1967
prof. Vladimír Šmilauer	1970
prof. Josef Hrabák	1972
prof. František Václav Mareš (Rakousko)	1992
Dr. Emanuel Michálek	1992
prof. Kamil Veith Zvelebil (Francie)	1992
prof. Dr. Gabriel Altman (SRN)	1992
doc. Dr. Jacek Baluch (Polsko)	1993
doc. PhDr. Karel Jungwirth	1993
prof. PhDr. František Daneš, DrSc.	1994
prof. Leontij Vasiljevič Kopeckij	1994
PhDr. Igor Němec, DrSc.	1994
PhDr. Ladislav Vidman	1994

se Magion 5 oddělil. Tato skutečnost byla s konečnou platností potvrzena po vyslání povelu zvýšit rychlosť rotace družice použitím příslušných trysek korekčního motoru. Byla zjištěna závada v energetickém systému, která se projevuje tím, že hlavní systém slunečních baterií nedobíjí akumulátory. Pro nedostatek energie bylo nakonec třeba aktivní práci s družicí Magion 5 ukončit.

Jaká jste přijali opatření k záchraně družice?

Další postup zahrnuje pravidelné vysílání série povelů, které mají

aktivovat energetický systém a zjistit obnovení provozuschopnosti družice. Příčinu závady se prozatím nepodařilo z telemetrických dat jednoznačně určit. Princip energetického systému byl ověřen na předchozích třech družicích Magion, kde pracoval bez závad. Byly proto zahájeny laboratorní zkoušky na záložních systémech družice s cílem namodelovat situaci odpovídající telemetrickým údajům a najít nejpravděpodobnější příčinu závady v energetickém systému.

-jk-

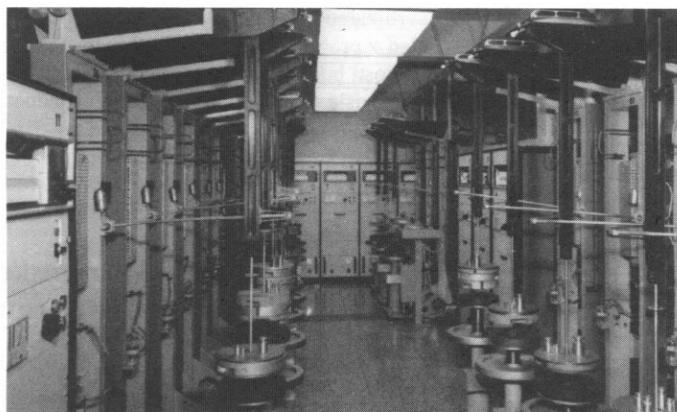
Představujeme ústavy Akademie věd ČR

Ústav fyziky materiálů AV ČR

Pokrok ve vývoji nových materiálů a v efektivním a optimálním použití stávajících materiálů je nemyslitelný bez hlubšího poznání vztahů mezi jejich vlastnostmi a strukturou. Pod pojmem vlastnosti se rozumí vlastnosti mechanické, korozní, elektrické, magnetické, optické a mnoha dalších. Pojem struktura zahrnuje mikrostrukturu od elektro-nových vazeb přes strukturu atomovou či molekulární až po makrostrukturu materiálů pozorovatelnou bez použití přístrojů.

Ústav vznikl v roce 1955 jako Ústav vlastností kovů ČSAV, od roku 1969 nesl dlouho název Ústav fyzikální metalurgie ČSAV. V důsledku

Laboratoř ÚFM pro mechanické, creepové zkoušky žárupevných materiálů za zvýšených a vysokých teplot.

transformačního procesu, probíhajícího v Akademii věd České republiky, došlo k významným změnám v zaměření badatelské činnosti ústavu. Tyto změny spočívají především v systematickém rozširování výzkumu kovových materiálů i na obor materiálů nekovových. Od roku 1994 má proto ústav nový název – Ústav fyziky materiálů AV ČR.

Hlavním směrem činnosti ústavu je a bude výzkum mechanických vlastností materiálů v relaci k jejich struktuře a výzkum procesů, probíhajících v materiuu za různých podmínek vnějšího namáhání. V rozdodující mřeje jde o systematický výzkum fyzikální podstaty mechanických degradačních procesů – deformace a porušování materiálů za podmínek mechanického namáhání – a vyvolaných změn mikrostruktury materiálu a její stability. Uvedené degradační procesy v konečných důsledcích mohou vést až k porušení celistvosti materiálu – k lomu. Získané kvalitativní i kvantitativní poznatky o podstatě a průběhu degradačních procesů vytvářejí vědeckou bázi vývoje a racionální exploatace konstrukčních materiálů určených pro extrémně namáhané díly strojů a konstrukcí. Ústav se zabývá rovněž termodynamikou a difuzí v kovových systémech, některými fázovými transformacemi ve slitinách a využitím specifických vlastností jejich produktů a v neposlední řadě relacemi mezi elektronovou strukturou a některými fyzikálními, zejména magnetickými vlastnostmi krystalických, mikrokristalických a amorfních kovových systémů.

Základní strukturu ústavu představují dvě vědecká oddělení: oddělení mechanických vlastností a oddělení struktury.

V rámci vědeckého oddělení mechanických vlastností materiálů jsou řešeny především tyto problémy:

– Creep a interakce mechanické únavy s vysokoteplotním creepem. Jde o studium mechanizmů, probíhajících při exploataci žárupevných materiálů za zvýšených a vysokých teplot. Výzkum se týká jak materiálů modelových, tak některých perspektivních konstrukčních žárupevných materiálů pro použití v energetickém strojírenství.

– Podstata mechanické únavy materiálů. Procesy cyklické plastické deformace, nukleace únavových mikrotrhlin a šíření trhlin jsou studovány z hlediska základních mechanizmů i z hlediska možností modelování sledovaných dějů na celé škále materiálů.

– Křehký lom materiálů a degradační procesy vedoucí ke zkřehnutí. Smyslem výzkumu je dospět k hlubšímu poznání podmínek a souvislostí, za kterých probíhají tyto procesy, a přispět ke zpřesnění objektivních testů, které tyto negativní vlastnosti materiálů charakterizují.

Rozdodující výzkum ve vědeckém oddělení struktury materiálů probíhá v rámci této témat:

– Stabilita fází v multikomponentních systémech. Experimentální studie a termodynamické výpočty rovnovážných i nerovnovážných fázových transformací ve vybraných kovových systémech.

– Difuze v pevných látkách. Experimentální i teoretické studium difuzních procesů zejména na rozhraní dvou materiálů.

– Struktura a vlastnosti nanokrystallických materiálů, intermetalických a intersticiálních sloučenin s důrazem na magnetické vlastnosti. Teoretické výpočty elektronové struktury povrchů a rozhraní.

Aplikaci výsledků lze očekávat především při vytváření principů vývoje a využití nových materiálů vysokých užitkových vlastností s optimální a stabilní strukturou. Poznatky o podstatě a rozvoji degradačních procesů, vyvolaných mechanickým namáháním v širokém oboru vnějších podmínek, lze využít při spolehlivé predikci návrhové i zbytkové životnosti materiálů, a tím k racionální konstrukci a bezpečné provozní exploataci extrémně namáhaných zařízení.

Ústav má rozsáhlou spolupráci s řadou českých průmyslových partnerů a aktivně působí v řadě zahraničních výzkumných projektů z materiálové oblasti. Jako příklad lze uvést mezinárodní program COST, koordinovaný orgány Evropské unie. Ústav je řešitelem čtyř projektů tohoto programu. Spolupráce s vysokými školami probíhá formou účasti pracovníků ústavu na výuce především ve specializovaných kurzech a doktorandské výchově. Významný je i stále se rozšiřující počet grantových projektů, řešených společně pracovníky ústavu i vysokých škol.

Rozsáhlou mezinárodní spolupráci ústavu a zahraniční styky nejlépe dokumentuje organizace 11. mezinárodní konference o pevnosti materiálů (ICMSA-11), která se bude konat v srpnu 1997 v Praze. Na tuto světovou konferenci je zatím přihlášeno 400 zahraničních účastníků.

Ústav spoluvydává časopis Kovové materiály (spolu s ÚMMS SAV) a podílí se na vydávání časopisu Inženýrská mechanika.

ÚSTAV FYZIKY MATERIÁLŮ AV ČR

Žižkova 22, 616 62 Brno

ředitel: Doc. Ing. Václav Sklenička, DrSc.

telefon: 05/4121 2286

fax: 05/4121 2301

e-mail: sklen@ipm.cz

ZPRÁVY – OZNÁMENÍ

European Visiting Research Fellowships in the Humanities

Archeology: Art & Architecture: Economics & Economic History Geography: History:
Jurisprudence: Linguistic Literature & Philology: Philosophy: Religious Studies

Caledonian Research Foundation

&

The Royal Society of Edinburgh

Applications are invited from scholars (age 60 or under) working in Scotland in the above fields whose research would benefit from a short period (2-6 months) spent in countries in Continental Europe. Applications are also invited from scholars in Continental Europe who would benefit from a similar period spent in Scotland. (Applicants from Continental Europe must be nominated by an academic member of staff of a Scottish Higher Education Institution.)

Bližší informace podá paní H. Veselá, KAV, tel.: 24 24 05 07 I. 220

byly problémy spojené s významem dávných komunikací, zejména Jantarové stezky, pro mezikulturní výměnu mezi jednotlivými oblastmi. Referáty se pokoušely odpovědět na otázku šíření kulturních projevů, způsobených jak migracemi, tak obchodem a vzájemným transferem idejí. Tím se dotýkaly do značné míry i otázky akulturace a relevance kulturního projevu jako etnického ukazatele. Pozornost byla věnována i kulturnímu a turistickému využití důležitých archeologických lokalit.

Po zakončení vědecké části, jejíž výsledky přinesly sumář nových poznatků k problematice středoevropských obchodních spojnic v pravěku a časné době dějinné, proběhla diskuse o dalších perspektivách projektu „Jantarová stezka“. Slovenští a čeští účastníci navrhli završení projektu výstavou, která by mohla být realizována v roce 1998. Na druhé straně byl vznesen požadavek (prof. W. Jobst – Rakousko), aby program pokračoval dále nejen jako projekt vědecký, ale především se zaměřením na jeho význam pro oživování turistického ruchu ve smyslu poznání vývoje dávných komunikací mezi jednotlivými regiony jako základního předpokladu vytváření středoevropského kulturního prostoru. Byl rovněž vysloven návrh zařadit projekt „Jantarová stezka“ jako jeden z programů UNESCO. Po zjištění této možnosti bude však pokračování projektu nadále závislé na postojích a možnostech jednotlivých ministerstev zúčastněných zemí.

PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.,
ředitel ARÚB

Volná místa pro vědecké pracovníky, studenty postgraduálního studia a středoškoláky v nově zřízené "Laboratoři genové exprese" 3. LF UK

V rámci Programu "Posílení výzkumu na vysokých školách" MŠMT byla na 3. LF UK zřízena laboratoř pro výzkum genové exprese. Vědeckou náplní laboratoře je molekulární buněčná biologie, především strukturně-funkční integrace transkripčního, sestřihového a transportního aparátu do architektury buněčného jádra se zapojením do imunologické, patologické a farmakologické problematiky. V laboratoři jsou volná místa pro vědecké pracovníky, studenty postgraduálního studia a středoškoláky. Platby a stipendia je možné zásadním způsobem posunout nad tabulkové hodnoty. Hlavním předpokladem přijetí je motivace pro vědeckou práci. Nástup je možný (pro vysokoškoláky po úspěšném konkurzovém řízení) na podzim 1996.

Bližší informace: sekretariát doc. Ivana Rašky, DrSc., tel. (02) 24910315, FAX (02) 24917418.

New Democracy Fellowship Program

New Democracy Fellowship Program Stanfordovy univerzity přispívá k oživení disciplín sociálních věd v zemích bývalého Sovětského svazu a východní Evropy, které procházejí údobím demokratizace. Program, zahájený v roce 1996, bude zvát každý rok do Stanfordu zájemce, kteří právě ukončili studia. Nabízí studium antropologie, historie, politických

K projektu „Jantarová stezka“

Konference "Amber and Trade Routes as a Factor of Culture Migrations" se uskutečnila ve dnech 15. - 19. 5. 1996 v Kravsku u Znojma. Probíhala v rámci širšího mezinárodního projektu „Jantarová stezka“, na němž se účastní, za podpory ministerstev kultury a ministerstev zahraničí, jednotlivé státy Středoevropské iniciativy. Byla poslední z řady konferencí, které proběhly již v Bratislavě (Slovenská republika), v Ptuji (Slovinsko), v Akvileji (Itálie), ve Vídni (Rakousko) a v Krakově (Polsko).

Organizace konference a její vědecké garance se za finanční podpory Ministerstva školství ČR ujal Archeologický ústav AV ČR v Brně a Moravské zemské muzeum v Brně, za spoluúčasti Ośrodka Badan i Studiów Wschodu University w Lodzi (Polsko).

Vědeckého setkání se účastnilo 22 především zahraničních badatelů (Polsko, Rakousko, Slovensko, Maďarsko, Itálie, Bělorusko atd.), jejichž příspěvky budou vytiskeny ve zvláštním sborníku, připravovaném v Brně.

Tématem konference, pořádané poprvé na půdě ČR,

kých věd, psychologie a sociologie. Kandidát, který úspěšně absolvuje první rok pobytu ve Stanfordu, získává nárok na další tři roky podpory při studiu a dává tak příležitost dokončit celý Ph.D. program. Stipendium zahrnuje poplatky na životní potřeby během pobytu ve Stanfordu, jednorázovou dopravu tam a zpět do domovské země plus skrovný příspěvek na badatelské a konferenční potřeby. Jednotlivé granty se udělují maximálně na 4 roky a nezahrnují výdaje na další rodinné příslušenství.

Program vznikl díky velkoryse nadaci Donalda Kendalla a E.L. Wiegand Foundation of Reno v Nevadě.
-sd-

prostředí zámku v Liblicích s takovými osobnostmi oboru jako jsou R. M. Schultz, J. J. Eppig, R. M. Moor, Nava Dekel, J. P. Renard, T. Kishimoto i řada dalších. Ani domácí pracovníci si nenechali ujít vzácnou příležitost a zcela zaplnili kapacitu přednáškového sálu. K tak hojně účasti bezesporu přispěl i šťastně zvolený okruh přednášek, soustředený na molekulární základy zrání oocytů, oplození a differenciaci embryonálních buněk, a to nejen u savců. Ten, kdo alespoň okrajově sleduje zmíněné oblasti, ví, že představují základ v současné době již existujících, ale hlavně budoucích biotechnologií. Samotný fakt, že významní zahraniční vědci přijali bez váhání pozvání na tuto akci, aniž by vznášeli nároky na úhradu nákladů spojených s účastí, svědčí i o postavení tohoto odvětví české vědy. Průběh konference, ať již oficiální program, či diskuse do pozdních nočních hodin, by mohl naznačovat, že si svoji příznivou představu o naší úrovni nezakazili. Alespoň nás o tom opakovaně ubezpečovali a není důvodů domnívat se, že to bylo jen ze zdvořilosti.

Věříme, že každý účastník si v bohatém souboru předložených poznatků našel inspiraci pro svoji práci a jistě nikdo nepovažuje dva dny strávené v Liblicích za zbytečné. Bude-li dodržena dosavadní tradice, uskuteční se příští setkání za dva roky ve Francii a my bychom si jen přáli, aby bylo stejně hodnotné.

Náklady spojené s organizací konference byly zčásti hrazeny z prostředků MŠMT ČR.

Ing. Josef Fulka, CSc.

Studenti a učitelé Praktického EMBO kurzu. Foto archiv

Praktický kurz EMBO

Ve dnech 12. až 22. června 1996 se v Purkyněvě ústavu na Albertově konal Praktický kurz elektromikroskopické imunocytochemie a stereologie v buněčné a molekulární biologii Evropské molekulárně biologické organizace (EMBO). Náplní kurzu byly imunocytochemické metody a metody hybridizace *in situ* s pomocí fluorescence a koloidního zlata, metody ultratenkých kryořezů, metody využívající málo denaturační postupy s lowicryly včetně mrazové substituce, imunocytochemické metody před zalitím, metody přípravy zlatých komplexů a stereologické metody. Místní organizaci zajišťovalo naše pracoviště ve spolupráci s 1. a 3. LF UK. Do kurzu bylo vybráno 22 účastníků (včetně 3 českých pracovníků), především studentů postgraduálního studia z českých zemí EMBO. Mezi vyučujícími bylo 9 zahraničních a několik našich učitelů. Kurzu se účastnil i profesor K. Tokuyasu, který za svůj přínos pro ultrastrukturální imunocytochemii slavnostně obdržel medaili 3. LF UK.

*Doc. RNDr. Ivan Raška, DrSc., hlavní organizátor kurzu
Laboratoř buněčné biologie Ústav experimentální medicíny AV ČR*

Bosnia and Herzegovina – democracy, reconstruction and integrity

Ve dnech 20.-22. 8. proběhla v bosenském Sarajevu za podpory UNESCO mezinárodní konference pod názvem Bosnia and Herzegovina – democracy, reconstruction and integrity. Byla organizována Akademiami věd a umění Bosny a Chorvatska spolu s řadou dalších vědeckých institucí včetně AV ČR.

Jednalo se již o třetí z řady konferencí pojmenovaných po známých vědcích, kteří se angažovali v řešení problémů současného světa – Bakerovi, Paulingovi a Pecceioví – pořádaných zatím vždy na území bývalé Jugoslávie. Kromě zástupců vědecké komunity z hostitelských, evropských a zámořských zemí se konference účastnili i zástupci Komisariátu OSN pro uprchlíky, Pugwashského hnutí, žurnalisté a zástupci některých humanitárních organizací. Hlavní náplní konference byly diskuse o možnostech, jak podpořit obnovu normálního a demokratického života v zemi, návrat uprchlíků a vysídlenec i obnovu funkčních institucí, běžných v občanské společnosti. V souvislosti s touto otázkou se hovořilo zejména o tom, jak může k řešení této problémů přispět mezinárodní vědecké společenství.

Na závěr jednání přijala konference Deklaraci, která říká:

My, vědci z různých zemí celého světa, jsme se setkali v historickém Sarajevu a byli jsme

hluboce otřesení rozsahem devastace, s níž jsme se tu setkali, i odhodláním lidu Bosny a Hercegoviny dostat se dál... Bezpochyby je v silách tohoto lidu, aby spolu s mezinárodním společenstvím tento cíl uskutečnil... Jde-li o začátek míru nebo pouze o přestávku v tragické a nesmyslné válce, bude záležet na tom, jak dobré pochopíme nebezpečí nezvládnutého nacionálismu... Následující body chápeme jako významné politické zásady:

– Mír v Bosně a Hercegovině úzce souvisí s budoucností míru v Evropě a ve světě. Žádáme proto dnešní garnty míru v Bosně a Hercegovině, aby zajistili pokračování svého úkolu za určené datum, to je za hranici čtyř měsíců.

– Vzhledem k podmínek a krátkému času, který zbývá do voleb, není možná veřejná debata. Je proto nutné, aby tyto volby byly chápány jako předehra k příštím volbám za dva roky.

– Během této doby je nutné ustavit demokratické instituce jako je právní řád, svobodná média apod.

– Je třeba zajistit návrat uprchlíků domů. Volby by v žádném případě neměly připustit legitimitu etnických čistek.

– Jsme si vědomi, že došlo ke genocidě. Je třeba jasné říci, že tento zločin a další válečné zločiny jsou nepřipustitelné. Potrestání válečných zločinců a odškodnění jejich obětí musí stát v demokraticky fungujícím státě na prvním místě.

– Demokratizace a obnova Bosny a Hercegoviny bude urychlena přijetím země do ekonomických a politických institucí v Evropě.

– Rekonstrukce Bosny a Hercegoviny bude vyžadovat spolupráci ze strany mezinárodních organizací, národních vlád, nadací, nevládních organizací, univerzit i jednotlivců, má-li dojít k obnově a rozvoji věd a umění, technologií, výchovných institucí na všech úrovních.

Vše, co bylo řečeno, je dáné vědomím, že pro Bosnu a Hercegovinu není jiné cesty než pluralistický mnohonárodní stát, kde jsou lidská práva tří národů, Bosňanů, Srbov a Chorvatů i všech ostatních obyvatel plně respektována. Obracíme se na mezinárodní společenství, které udělalo první krok a uvedlo začínající proces v život, aby ho chránilo patřičnými garancemi. Věříme, že s těmito zárukami vykročí lid Bosny a Hercegoviny na cestu demokracie, nabízející trvalý mír, spravedlnost a prosperitu.

(Kráčeno) -sd-

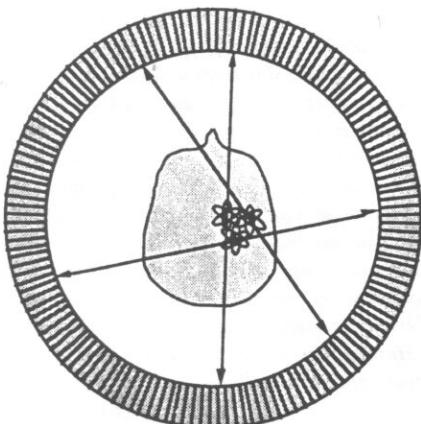
29. Heyrovského diskuse

Pravidelné mezinárodní odborné setkání elektrochemiků, pořádané Ústavem fyzikální chemie Jaroslava Heyrovského AV ČR, se konalo letos ve dnech 16. – 20. června na zámku v Třešti na téma "Advanced techniques in electrochemistry". Experimentálními metodami v elektrochemii, kterým byla tentokrát hlavně věnována pozornost, byly elektro-nová paramagnetická rezonance, ultrafialová, viditelná a infračervená spektroskopie in situ, elektronová tunelovací mikroskopie, elipsometrie, piezoelektrická mikrogravimetrie a sonoelektrochemie. Vedle 27 domácích účastníků se na diskusi sjelo 34 zahraničních zájemců z 11 zemí. Bylo předneseno 6 plenárních přednášek (z toho jedna českým rečníkem) a 21 kratších ústních sdělení (z toho pět českými autory) a byl vystaven 1 zahraniční poster. Velmi živé diskuse ke všem předneseným tématům pokračovaly i o přestávkách a v době mimo odborný program. Setkání v Třešti bylo jako obvykle vhodnou příležitostí k navazování osobních kontaktů a k dohovorům o možnostech odborných spoluprací. Zlatým hřebem splečenského programu byl již tradičně koncert amatérského symfonického orchestru z Kladna. Ohlas zahraničních účastníků letosní Heyrovského diskuse byl jednoznačně pozitivní. □

10. mezinárodní konference o luminiscenci a optické spektroskopii ICL'96

Ve dnech 18. – 23. srpna 1996 se konala v Praze v Kongresovém centru 10. mezinárodní konference o luminiscenci a optické spektroskopii ICL'96. Tato celosvětová konference se koná každé tři roky a její organizací byla letos pověřena Praha – Matematicko fyzikální fakulta Univerzity Karlovy a Fyzikální ústav AV ČR. Přijelo celkem 520 účastníků ze všech kontinentů včetně špičkových odborníků z univerzitních, akademických i firemních laboratoří a organizací.

Princip PET (pozitronové emisní tomografie) kamery pro trojrozměrné zobrazování částí lidského těla. PET kamera je založena na koincidenční detekci dvou protiběžných kvant gama záření o energii 511 keV, která vznikají při anhilacích pozitronů z izotopu vstříknutého do lidského těla a elektronů lidských tkání.

Luminiscence a luminiscenční procesy se uplatňují v řadě oborů a oblastí, které spolu zdánlivě nesouvisejí. Jedná se například o anorganické krystaly pro lasery, světelné diody a scintilátory používané pro moderní tomografické metody zobrazování lidského těla (viz obrázek). Výzkum luminiscence se uplatňuje i u mnoha organických systémů a sloučenin, např. při studiu fotosyntézy, biologických procesů, složitých organických molekul a nových organických materiálů pro optoelektroniku. Kromě referátů, ve kterých byly shrnutы v řadě přednášek a sympozia současné výsledky základního výzkumu luminiscenčních procesů, byly také předvedeny současné nejnovější výsledky aplikativního výzkumu, kterými jsou polovodičové diody emitující v modré oblasti spektra, účinné luminofory pro výbojky a zářivky s nízkým příkonem, sol-gel materiály pro lasery apod. RNDr. Jiří A. Mareš, CSc.

Dunaj a římský Západ v 5. století

Ve dnech 24. - 29. 6. 1996 byla v Caen (Francie) v rámci společného projektu AV ČR a CNRS „Le Danube et l'Occident romain au 5e siècle“ pořádána mezinárodní vědecká konference, jejíž organizaci společně zajišťovali "Centre de recherches archéologiques médiévales associé, CNRS (Université de Caen) a Archeologický ústav AV ČR v Brně. Tématem konference bylo shrnutí nejnovějších poznatků o kulturně archeologických projevech, vznikajících v období rozpadu římského impéria a na počátku středověku v širokém pásmu od Španělska až po severní Přičernomoří. Hlavním cílem byla jejich přesnější archeologická identifikace a chronologické zařazení, postižení jejich proměn se zřetelem k akulturačním a integračním procesům, které v tomto období probíhaly, a konečně poznání jejich historických vazeb. V průběhu jednání byly konfrontovány koncepce jednotlivých evropských archeologických škol. Dosavadní výsledky diskuse naznačují možnosti nových řešení historicko-archeologických problémů v době, kdy se formovaly základy středověké Evropy.

Konference, již se účastnilo více než 40 archeologů a historiků ze 12 zemí (Francie, Belgie, Německo, Rakousko, Rumunsko, Rusko, Ukrajina, Polsko, Srbsko, Maďarsko, Slovensko, ČR) byla dosud největším setkáním odborníků na téma pozdní antiky a časného středověku v tak širokém geografickém záběru.

Výsledky konference budou zveřejněny ve formě sborníkové publikace, která vyjde v rámci řady Spisů Archeologického ústavu AV ČR v Brně. Náklady na publikaci, která znamená významný přínos pro historii a archeologii časné Evropy, bude na základě předběžné dohody hradit francouzská strana.

PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc., ředitel ARÚB

12th International Congres of Chemical and Process Engineering CHISA'96

Mezinárodní kongresy CHISA jsou pořádány od r. 1962 každé tři roky jako akce Evropské federace chemického inženýrství.

Název CHISA, který vznikl jako akronym z českého "chemické inženýrství, strojníctví a automatizace", se dnes stal významným pojmem známým po celém světě. Oborovým rozsahem a velikostí se kongres stal téměř protiváhou k americkým AIChE Meetingům, každoročně pořádaným American Institute of Chemical Engineers. Někdejší hlavní význam CHISA spočíval v jejím umístění v Československu, což umožňovalo kontakt specialistů z východních zemí s jejich kolegy ze Západu v dobách, kdy cestování na podobné odborné setkání bylo nedosažitelné. Je dlužno dodat, že v dvouletých mezidobích jsou pořádány každý rok národní konference CHISA.

Mezinárodní kongres CHISA se konal 25. - 30. srpna v areálu vysokých škol technických v Praze-Dejvicích. Témata kongresu byly základní problémy chemického a procesního inženýrství rozšířené o 11 specializovaných sympozií. Zasedání probíhalo v desíti paralelních sekčích. Již podruhé byla uspořádána výstava MARCHES (Market of Chemical Engineering Services). Se spoluúčastí Evropské federace chemického inženýrství bylo zorganizováno Discussion Forum o integraci evropského chemicko-inženýrského výzkumu a o mezinárodní kooperaci a subvencování.

Pořadatelem CHISA byla vždy Odborná skupina chemického inženýrství při Čs. společnosti chemické a ČSAV dělala tzv. sponzora. Tímto způsobem byli do pořádání kongresů vtaženi pracovníci ČSAV převážně pak z Ústavu chemických procesů (dříve ÚTZCHT). Ti tu tvořili základní kádr vědeckých sekretářů jednotlivých sekcí, kteří se starali o kvalitní odbornou náplň kongresu. Dnes je hlavním pořadatelem Česká společnost chemického inženýrství, nicméně ÚCHP řídí práce celé Programové komise, v níž pracuje 11 vědeckých pracovníků ÚCHP jako sekretáři. Tři ze sympozií v letošní CHISA organizačně a odborně zajišťovali výhradně pracovníci ÚCHP a ÚFCH JH AV ČR. Kromě starostí o program pracují v organizačním a technickém zázemí kongresu jako obvykle další pracovníci ústavu.

Tato CHISA - již dvanáctá v pořadí - překonal všechny dosavadní rekordy: bylo přihlášeno více než 1400 příspěvků (z toho asi 500 přednášek a 900 vývěsek) od účastníků z téměř 60 zemí celého světa. Z ÚCHP samotného bylo prezentováno 42 příspěvků. -wi-

Mezinárodní dudácké sympozium (Strakonice 21. - 23. 8. 1996)

Dudácké sympozium ve Strakonicích se koná každé dva roky v místě s hlubokou tradicí jednoho z nejstarších a nejrozšířenějších nástrojů světa – dud. Jako teoretický a vědecký protipól k Mezinárodnímu dudáckému festivalu jej v předevečer jeho zahájení připravuje etnomuzikologické oddělení Ústavu pro etnografii a folkloristiku AV ČR. Na sympozium přijíždí do značné míry ustálená sestava odborníků evropských zemí, tentokrát zejména z Rakouska, Německa, Francie, Slovenské a České republiky. Letošní sympozium bylo věnováno tématu Dudy a tanec. V osmnácti referátech byly řešeny otázky vzájemného ovlivňování dudácké hry a lidového tance, interetnické vli-

Prof. O. Pokorný při demonstraci moravských hrubých gajd. Foto Lubomír Tyllner

vy a vazby, akustické problémy, ikonografická dokumentace a její počítacové vyhodnocování, revitalizace dudácké hry v některých evropských zemích aj. Součástí referátů byly praktické demonstrace nástrojů a dudácké hry, ukázky lidových tanců doprovázených duduami nebo jinými sestavami nástrojů lidové hudby.

Doc. PhDr. Lubomír Tyllner, CSc.

21. mezinárodní konference o fyzice nízkých teplot

(Praha, 8.-14. srpna 1996)

Celosvětové konference o fyzice nízkých teplot se konají od roku 1946. První byly pořádány v ročních intervalech, později se ustálila periodicitu tří let. Konference se většinou konají v zemích s velkým počtem obyvatel i s velkým počtem pracovníků ve výzkumu fyziky nízkých teplot. Patří sem USA, Rusko, Japonsko, Velká Británie a Německo, z menších zemí byly už pořadateli Holandsko a Finsko, které mají na rozvoji fyziky nízkých teplot významný podíl.

Konference, zahájená letos v Praze 8. srpna v Kongresovém sále Kongresového centra v přítomnosti předsedy AV ČR prof. Ing. Rudolfa Zahradníka, DrSc., a dalších zástupců české vědy a vysokých škol i za účasti pražského primátora RNDr. Jana Koukala, DrSc., měla na programu 12 plenárních přednášek, 54 pozvaných přednášek ve čtyřech paralelně probíhajících sekciích a mnoho diskusních příspěvků v sekcích i v 39 tzv. posterových sekcích. Celkem bylo přijato 1445 příspěvků.

Hlavními tematickými pilíři konference byly už tradičně fyzika supravativosti a kvantových kapalin a pevných látek. Další okruhy byly věnovány fyzice pevných látek při nízkých teplotách a některým, zejména vědeckým aplikacím nízkých teplot. Na výsledky výzkumu klasické supravativosti, která existuje převážně v kovových látkách při teplotách blízkých teplotě kapalného helia, navazovaly výsledky výzkumu tzv. vysokoteplotní supravativosti, která existuje v některých oxidických a organických látkách. Velkých pokroků bylo dosaženo v teorii vysokoteplotní supravativosti, i když dosud neexistuje tak uzavře-

ná a ucelená teorie, jako je teorie BCS, platná pro klasické supravodiče.

Na konferenci přitahovaly mimořádnou pozornost přednášky o Bose-Einsteinově kondenzaci ve zředěných plynech.

Pražská konference jednoznačně ukázala, že velké konference o fyzice nízkých teplot nic neztratily na své přitažlivosti. Její účastníci znova ocenili, že slyšeli přednášky vedoucích pracovníků o různých aktuálních tématech oboru, že mohli získat nejnovější pohled v širokém oboru fyziky a že se seznámili s nejnovějšími výsledky hlubokého základního výzkumu i s možnostmi vědeckých aplikací základních poznatků. Důkazem toho, že fyzika nízkých teplot zůstává přitažlivým vědním oborem bylo to, že většina účastníků konference byli mladí vědci a studenti, kteří měli na konferenci možnost setkat se s žijícími legendami svého oboru. Jednu z plenárních přednášek měl například 88letý objevitel jaderné adiabatické demagnetizace Nicholas Kurti z Oxfordu.

Stále se množící aplikace fyziky nízkých teplot, např. v lékařství (tomografie jadernou magnetickou rezonancí), jsou indikátory dobrého zdraví fyziky nízkých teplot v tomto pro vědu obtížném období.

Konference byla finančně soběstačná i při nízkém registračním poplatku účastníků. Sponzorské dary několika zahraničních firem a několika organizací a podniků z České republiky umožnily poskytnout podporu 187 zahraničním účastníkům.

Vysoká úroveň konference, s jejímž příznivým hodnocením se organizátoři setkávali, bude jistě dobrým podnětem pro ty, kdo začnou chystat konferenci další. Uskuteční se za tři roky v Helsinkách ve Finsku. (Kráceně).

Frank Pobell a Stanislav Šafrata, spolupředsedové konference

Protivirové léky českého původu

Naděje pro nemocné AIDS... Český preparát léčí AIDS... Pacientům s HIV svítí nová naděje... Objev českých vědců léčí pacienty HIV... Český lék, zachraňující HIV pozitivním zrak, uveden na trh... Český výzkum poslouží především nemocným AIDS v USA...

Tak zněly titulky článků, reagujících koncem srpna na tiskovou konferenci, kterou spolu s Tiskovým odborem Akademie připravil Ústav organické chemie a biochemie AV ČR.

Zpráva o tom, že byl úspěšně zakončen vývoj nového protivirového léčiva, které má původ na českém vědeckém pracovišti, proběhla v médiích už letos na jaře. V USA byla zatím první ze skupiny těchto látek shválena k použití jako lék a uvedena na trh pod názvem VISTIDE.

Srpnová tisková konference byla svolána na žádost pana Norberta Bischofbergera, PhD, ředitele výzkumu farmaceutické firmy Gilead Sciences v Kalifornii, který se jí také spolu s ředitelem Gilead Sciences Johnem Martinem, PhD, zúčastnil. Přítomen byl také RNDr. Antonín Holý, DrSc., v jehož laboratoři na Ústavu organické chemie a biochemie k objevu ve spolupráci s virologickou laboratoří Institutu Katolické univerzity v belgickém Leuvenu došlo.

VISTIDE, první z nové skupiny protivirových léků, byl dán v USA na trh letos v červnu. Je nyní ve schvalovacím řízení pro trh v Evropské unii. Jedná se o lék, působící proti cytomegalovirové retinitidě u pacientů AIDS. Tento virový zánět sítnice je onemocnění s rychlým průběhem a může vést k oslepnutí.

VISTIDE je první z nové skupiny virostatik. Jde o nový typ protivirového léku, jehož účinná složka, Cidofovir, náleží mezi nízkomolekulární látky, tzv. analoga nukleotidů. Mezi jejich charakteristické vlastnosti patří vysoký účinek, dlouhé působení a z toho vyplývající méně častá aplikace i výhodnější způsob podání. Jiná léčiva této skupiny jsou nyní v klinických zkouškách.

Prvenství objevu a syntézy těchto nukleotidových analogů patří skupině vedené Dr. Antonínem Holým, DrSc., z Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR v Praze. Jejich protivirový účinek byl poprvé charakterizován ve spolupráci s Rega Stichting Research Institute Katolické univerzity v Leuvenu v Belgii, kterou vede profesor Erik De Clercq.

Od roku 1991/1992 je vlastníkem výlučných práv na tyto patentově chráněné látky, vývoj léků z nich a jejich komerčializaci kalifornská firma Gilead Sciences. V rámci spolupráce platí Gilead licenční poplatky, podporuje výzkum v obou institucích a bude platit smluvně stanovenou část z objemu prodeje VISTIDE a případných dalších léků oběma institucím.

V klinických zkouškách jsou další látky: GS 840 (adefovir dipivoxil nebo bis-POM PMEA) pro léčení HIV (AIDS), v klinických studiích fáze I/II je látka pro léčení hepatitidy B. Také gelová léková forma Cidofoviru (účinné látky VISTIDE) je v klinické fázi I/II pro léčení infekce viru herpes simplex a lidským papilomavirem, který působí genitální bradavice.

Bohužel žádný z uvedených léků není zatím schopen bez zbytku virus HIV zlikvidovat. To, že prodlouží pacientům délku života, v případě nejúčinnějších látek až o dvacet let, je však nepřehlédnutelným krokem vpřed v obtížném zápací s onemocněním AIDS.

-sd-

Stav rozšíření AIDS podle statistických údajů WHO z června 1996

- asi 18 milionů dospělých a dospívajících, cca 1,2 milionu dětí je již na světě infikováno virem HIV
- 6000 lidí denně je nově infikováno HIV
- přibližně 4,5 milionu lidí má již rozvinutou klinickou onemocnění AIDS
- nejvyšší počet infikovaných HIV je v subsaharské Africe (asi 11 milionů), ale nejrychleji se onemocnění šíří v jižní a jihozápadní Asii (asi 3 miliony infikovaných dospělých osob)
- počet infikovaných žen neustále roste, vzrůstá heterosexuální přenos, očekává se, že v roce 2000 bude 15 milionů žen infikováno a 5-10 milionů dětí ztrát v důsledku AIDS matku nebo oba rodiče
- odhaduje se, že v roce 2000 bude infikováno celkem 30-40 milionů osob, z nichž cca 90% bude v rozvojových zemích.

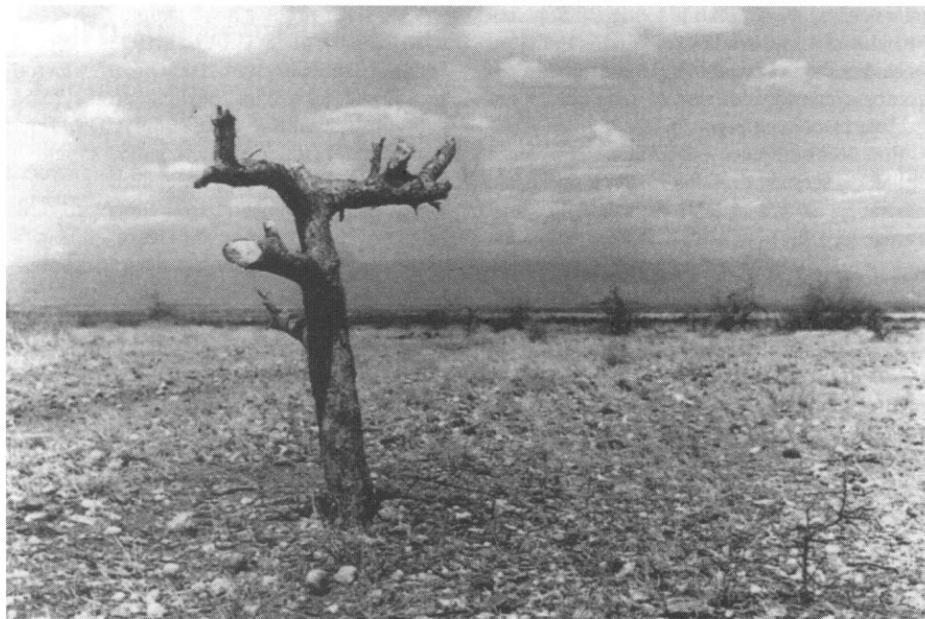

Foto archiv

Feromony v boji proti ohrožení lesů kůrovci

Odhaduje se, že z celkového počtu známých druhů kůrovci žije v Evropě asi 5 %, přičemž v České republice je přibližně 100 druhů. Kůrovci tráví většinu času pod kůrou stromů, kde vyhodávají matečné chodby, páří se a kladou vajíčka. Vylíhlé larvy pak používají lýko jako nutriční substrát. I když za normálních podmínek většinou napadají vytěžené dříví a polomy či jinak fyziologicky oslabené stromy (imisemi, suchem, václavkou ap.), při přemnožení dokáží některé druhy zahubit i stromy zcela zdravé. Kromě toho je řada kůrovčů schopna škodit i nepřímo, tj. tím, že přenáší spory hub, které pak způsobují odumírání stromů následkem houbových onemocnění.

V našich podmínkách je nejvýznamnějším škůdcem na jehličnanech lýkožrout smrkový, *Ips typographus*, který při přemnožení dokáže zničit obrovské rozlohy zcela zdravého lesa.

Ve spolupráci chemiků a entomologů z ústavu Akademie věd ČR se podařilo v minulosti izolovat, analyzovat a syntetizovat aktivní složky řady hmyzích škůdců. V návaznosti na zahraniční výsledky a ve spolupráci s Výzkum-

ným ústavem lesního hospodářství (VÚLH) se dostavil i úspěch při aplikaci feromonu lýkožrouta smrkového. Již při jeho prvním kalamitním přemnožení v období 1983–1986 se tak rychle podařilo syntetizovat hlavní složku feromonové směsi, (S)-cis-verbenol, současně byla optimalizována nejúčinnější feromonová směs a byly vyvinuty i vyzkoušeny dva původní typy odparníků. Výsledky byly pak předány výrobcům a feromonová metoda

Možnosti feromonů:

Feromony se v ochraně lesa používají ve světě i u nás již více než patnáct let. Po počáteční fázi, kdy se k nim vzhlíželo jako ke spásnému a všechnoucímu prostředu, tvoří nyní nedílnou součást integrované ochrany. Je nutno zdůraznit, že od feromonů nemůžeme očekávat vyřešení všech problémů, výrazným škodám může zabránit jen důsledná a komplexní péče o hygienu lesa. Feromony, při dokonalé znalosti všech jejich vlastností, mohou být našimi úspěšnými pomocníky.

našla rychle uplatnění v integrované ochraně lesa. Od té doby byl zaznamenán výrazný pokles výskytu tohoto škůdce až do r. 1991.

Vlivem klimatických podmínek a znečištění ovzduší však v r. 1993 křivka rozsahu poškození lesů opět výrazně stoupala. V r. 1995 byl podle hlášení lesního provozu objem evidované smrkové kůrovcové hmoty nejvyšší na Moravě a Slezsku, v Čechách byla nejvíce poškozena oblast Šumavy, Krkonošského národního parku a Českomoravské vrchoviny. Předběžná hlášení z letošního roku nasvědčují, že kalamita lýkožrouta smrkového dosahuje v současné době nebývalých rozměrů a lze očekávat i značný nárůst odumírání dubových porostů následkem plísňového onemocnění. Využití feromonů se nabízí jako jedna z optimálních variant, jak zabránit velkým ekologickým i hospodářským škodám.

Oprava

Omlouváme se čtenářům Akademického bulletinu za to, že jsme v minulém čísle v souvislosti s osobností K. Engliše uvedli chybně pojmenování teologie místo teleologie.

Feromony jsou chemické látky vysílané hmyzími jedinci, které u příjemce stejného druhu vyvolávají specifickou odezvu (ukazují cestu k sexuálnímu partnerovi, ke zdroji potravy ap.). Feromony kůrovčů lákají k místu vhodnému pro začlenění nového pokolení obě pohlaví. Tyto látky, neškodné pro člověka a životní prostředí, nabízejí unikátní možnost ochrany lesních porostů dvojím způsobem.

1. Jako selektivní monitorovací prostředky, kdy pomocí odporníků se syntetickým feromonem zjišťujeme populaci hustotu škůdce,

2. jako návnady pro přímý odchyt, kdy feromon láká kůrovce na předem stanovené místo, kde se následně hubí.

V případě listnáčů nabývá stále většího významu bělokaz dubový, *Scolytus intricatus*, který je potenciálním přenašečem tracheomykotického onemocnění dubových porostů.

V Oddělení přírodních látek Ústavu organické chemie a biochemie Akademie věd České republiky se ve spolupráci s PřF UK a VÚLH zabýváme izolací a identifikací agregačního feromonu bělokaze dubového. Cílem projektu je umožnit prognózu výskytu škůdce a redukcí jeho populace využitím syntetického feromunu. Výsledkem by teoreticky měla být efektivní ochrana dubů v lese i dřeva na skládkách.

*Ústav organické chemie a biochemie AV ČR
Flemingovo nám. 2, 166 10 Praha 6*

*Další informace podají:
RNDr. Jan Vrkoč, CSc.
tel. 3312229*

*E-mail: vrkoc@uochb.cas.cz
Ing. Bohumír Koutek, CSc.
tel. 3312201
E-mail: koutek@uochb.cas.cz*

75 let Kloknerova ústavu ČVUT

Vsouvislosti se 75. výročím Kloknerova ústavu ČVUT se 11. září 1996 konalo v pražské Betlémské kapli slavnostní zasedání Akademické obce. Za přítomnosti zástupců MŠMT ČR, Akademie věd ČR a vzácných hostů ze zahraničí byly uděleny pěti vědeckým pracovníkům ústavu medaile ČVUT a Felberova medaile za výsledky jejich dosavadní činnosti, kterými přispěli k urychlení výzkumu a vývoje v oblasti stavebnictví i k budování pověsti Kloknerova ústavu jako objektivní a seriální vědecko-výzkumné instituce. Na zasedání v Betlémské kapli navázala mezinárodní konference, pořádaná ve dnech 12. - 13. září. □

Interpreting Davidson

5. mezinárodní sympozium o analytické filozofii, pořádané v Karlových Varech 9.-13. září 1996 pracovní skupinou filozofie jazyka vědy FLÚ AV ČR bylo věnováno tématu, které představuje dominantní směr v americké a britské filozofii, má silně zastoupení na evropském kontinentu a soustřeďuje na sebe stále větší zájem i v našich podmínkách.

Předchozí sympozia (od roku 1992) položila základy nové tradice filozofických setkání, která již pronikla do mezinárodního filozofického povědomí. Krom vlastního vědeckého programu byla předchozí sympozia i významnou společenskou událostí. Letošní se stalo příležitostí k setkání řady významných filozofů z celého světa s nejvlivnějším americkým filozofem druhé poloviny 20. století Willardem Van Ormanem Quinem, dále s Donaldem Davidsonem, jemuž je sympozium věnováno, a také s jedním z nejvýznamnějších amerických výtvarníků Robertem Morrisem, který přednášel o svém pohledu na Davidsonovo dílo.

-sd-

Hadrony pro zdraví

Dne 24. října 1996 bude ve vestibulu budovy AV ČR otevřena výstava "Hadrony pro zdraví", zaměřená na moderní diagnostiku a léčení nádorových onemocnění. Výstava je součástí širšího projektu "Onkologie 2000", jehož cílem je vybudovat v ČR optimální onkologické pracoviště, vybavené zatím nekonvenčními léčebnými a diagnostickými prostředky. Výstava bude provázena řadou dalších akcí.

□

Akce ústavů AV ČR – září 1996

10. sympozium o chemii složek nukleových kyselin

Pořadatel: Ústav organické chemie a biochemie AV ČR

Termín: 1. - 7. 9.

6. mezinárodní konference Regulace reprodukce hmyzu

Pořadatel: Entomologický ústav AV ČR

Termín: 1. - 7. 9.

6. česko-německý seminář o zpracování řeči

Pořadatelé: Ústav radiotechniky a elektroniky AV ČR, Fonetický ústav Filozofické fakulty Univerzity Karlovy a Univerzita J. W. Goetha ve Frankfurtu nad Mohanem

Termín: 2. - 4. 9.

Škola fyziky relativistických těžkých iontů

Pořadatel: Ústav jaderné fyziky AV ČR a Matematicko-fyzikální fakulta Univerzity Karlovy

Termín: 2. - 6. 9.

Zpracování akustických signálů v centrální části sluchového systému

Pořadatel: Ústav experimentální medicíny AV ČR

Termín: 4. - 7. 9.

5. mezinárodní sympozium o analytické filozofii

Jak interpretovat Davisona

Pořadatel: Filozofický ústav AV ČR

Termín: 9. - 13. 9.

14. mezinárodní konference o molekulové spektroskopii vysokého rozlišení

Pořadatel: Ústav fyzikální chemie AV ČR, Spektroskopická společnost J. Marka Marků, Matematicko-fyzikální fakulta Univerzity Karlovy, Vysoká škola chemicko-technologická a Nadace Charly 77

Termín: 9. - 13. 9.

2. evropská konference o nelineárních oscilacích EUROMECH

Pořadatel: Ústav termomechaniky AV ČR a Fakulta strojní ČVUT

Termín: 9. - 13. 9.

Česká a slovenská literatura dnes

Pořadatel: Ústav pro českou literaturu AV ČR, Památník Petra Bezruče v Opavě a Ústav slovenskej literatúry SAV

Termín: 16. - 18. 9.

Jan Lucemburský a umění jeho doby

Pořadatel: Ústav dějin umění AV ČR, hlavní město Praha, Národní galerie a Galerie hlavního města Prahy

Termín: 16. - 20. 9.

6. národní konference s mezinárodní účastí Biomechanika člověka '96

Pořadatel: Ústav teoretické a aplikované mechaniky AV ČR, Ústav pro hydrodynamiku AV ČR, Ústav struktury a mechaniky hornin AV ČR, Ústav termomechaniky AV ČR a Česká společnost pro biomechaniku

Termín: 17. - 19. 9.

Povaha pravdy (je-li jaká)

Pořadatel: Filozofický ústav AV ČR

Termín: 17. - 20. 9.

Konference Filozofické dílo René Descarta

Pořadatel: Filozofický ústav AV ČR, Univerzita Karlova, Ústav rozvoje školství Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy a česká sekce Mezinárodní asociace profesorů filozofie

Termín: 23. - 24. 9.

Akce ústavů AV ČR – říjen 1996

Konference k 250. výročí Societas incognitorum

Pořadatel: Archiv AV ČR, Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, Nadace Patriae a Společnost pro dějiny věd a techniky

Termín: 2.-3. 10.

Místo konání: Olomouc, Muzeum umění

Cyklus Věda kontra iracionalita

(přednáška na téma Možnost existence mimozemských civilizací)

Pořadatel: AV ČR - Tiskový odbor a Občanské sdružení Sisyfos

Termín: 3.10.

Místo konání: Praha, Kancelář AV ČR, místnost č. 206

Aktéři a strategie sociální transformace a modernizace

Pořadatel: Sociologický ústav AV ČR a Univerzita Karlova

Termín: 3.- 5. 10.

Místo konání: Vila Lanna

Kaleidoskop

U.S. National Research Council vypisuje v rámci programu COBASE (Collaboration in Basic Science and Engineering) na léta 1997-98 granty z prostředků National Science Foundation pro americké vědce, kteří mají zájem na založení společných projektů se svými kolegy ve střední a východní Evropě. Dvoutýdenní návštěvy jsou určeny na přípravu společného projektu, jedno- až šestiměsíční pobyt na práci na něm. Projekty mohou být ze všech oborů s výjimkou klinického výzkumu, použití zvířecích modelů pro výzkum lidských chorob a zemědělství. Čeští zájemci mohou vyzvat své americké partnery, aby požádali o grant. Podmínky jsou na adresu uvedené dole, první termín podávání žádostí je **30.12.1996**

Německé muzeum v Bonnu, které se zabývá výlučně vědou a technikou po roce 1945, nabídlo ČR spolupráci formou prezentace českého výzkumu a objevů.

Katalánský ústav pro Středozemí v Barceloně vypisuje **IX. mezinárodní cenu Katalánska**. Dosavadní laureáti jsou Karl Popper, Abdus Salam, Jacques-Yves Cousteau, Mstislav Rostropovič, Luigi Cavalli-Sforza, Edgar Morin, Václav Havel a Richard von Weizsäcker. Nominace se přijímají do 31.12.1996.

Japan Society for the Promotion of Science vypisuje pro léta 1997-1998 dva typy stipendií ve všech vědních oborech: 12-24 měsíční Postdoctoral Fellowship for Foreign Researchers určené mladým vědeckým pracovníkům, tzv. do šesti let po získání doktorátu, a Invitation Fellowship Programs for Research in Japan pro starší vědce (14-60denní: přednášky, účast na seminářích apod., a 6-10měsíční: společný výzkum v japonských ústavech a na univerzitách). U obou typů stipendií hradí japonská strana všechny náklady včetně letenek a zdravotního pojištění. Leták s podrobnými podmínkami si lze vyzvednout u Dr. Dana Dvořáka, Národní 3, Praha 1, tel. 24240581.

Biopolitics International Organisation se sídlem v Aténách udělí letos poprvé cenu BIOS. Za své zásluhy o ochranu životního prostředí ji obdrží Jacques-Yves Cousteau.

Ústav pro řeckou a latinskou filologii při univerzitě v Hamburgu nabízí dlouhodobá stipendia pro studium a výzkum na své postgraduální škole od 1.4.1997 v tematických okruzích **Překlad řeckých a byzantských textů – Historie vědy – Humanismus a nová latina**. Přihlášky se přijímají do 31. 12. 1996.

Královská akademie věd o zámoří v Bruselu vyhlašuje pro léta 1997 a 1998 soutěž o nejlepší studie na různá téma (pro každý rok šest, každá vítězná práce získává 30 000 BF). Texty se přijímají do 30.4.97 a 30.4.98.

Konference **Vikingští zemědělci v Rusku a Švédsku** se bude konat 19.- 20. října t.r. v Örebro ve Švédsku. Poprvé tam budou vystaveny archeologické nálezy ze skandinávských hrobů na ruském území.

Není-li uvedeno jinak, je původní zdroj informace k nahlédnutí u paní A. Štysové, KAV ČR, Národní 3, Praha 1, tel. 24 24 03 84, linka 480.

NOVÉ KNIHY

Academia

- Pavel Halík, Petr Kratochvíl, Otakar Nový: Architektura a město, Academia 1996, 204 stran, váz., lamino, cena neuvedena.

Obsahem knihy je vztah mezi architekturou a městským prostředím a jejich vzájemnou dynamikou. Architektura hraje v životě měst podobnou úlohu jako krajina. V novější době převládl nad architekturou urbanistický koncept, který ji na čas téměř potlačil. Kniha Architektura a město ukazuje město jako kulturní fenomén, snaží se definovat elementy městské struktury a jejich trvalý význam v historii měst, věnuje se aktuálnímu problému nové architektury v historickém prostředí. Snaží se především ujasnit vnitřní spojitost mezi architekturou a urbanistickým kontextem.

Masarykův ústav AV ČR

- T. G. Masaryk: Rusko a Evropa díl I. - III., Masarykův ústav 1996, 300 stran, česky, váz., cena neurčena.

Nejrozsáhlejší, v mnoha ohledech vrcholné dílo autorova předválečného období, zavírající dlouhodobě rozvíjenou koncepci filozofie dějin - tentokrát na podkladě hluboké analýzy duchovních proudu Ruska. Při četných překladech I. a II. dílu se ústřední III. díl dočkal své publikace pouze v anglickém neúplném vydání z roku 1967. Vůbec poprvé tak vychází toto dílo kompletní, navíc s obsáhlým poznámkovým aparátem.

DARY NAKLADATELŮ KNIHOVNĚ AV ČR

- Erica C.D. Hunterová: Nejstarší civilizace, Nakladatelstvý dům OP 1996, 96 stran, váz. lamino, bar. fotodokumentace, kresby a mapky, cena neuvedena.

Kniha se zabývá starověkým Předním východem, zvláště Mezopotámií. Zaměřuje se na období, kdy se první lovci-sběrači začínali usazovat. Druhá část knihy je kronikou říše, které postupně ovládly starověký Přední východ od nejstarších dob po pád Perské říše v roce 331 př. Kr. Obrazová dokumentace přibližuje život dávných obyvatel této oblasti, která bývá nazývana kolébkou kultury lidstva.

- Vlasta Rejtharová: Letter Writing, praktická příručka anglické korespondence, Academia 1996, 286 stran, brož., cena neuvedena.

4. rozšířené vydání pomůcky pro vědecké a odborné pracovníky odpovídající změněným podmínkám v našem státě, které přinesly nové podnety i potřeby. Do popředí se dostává obchodní styk mezi státy celého světa, objevuje se komunikace pomocí elektronických přístrojů, zrychlují se tep života. Proto bylo nutno doplnit korespondenci o soubor obchodních dopisů a vzít také v úvahu informatiku. Vzhledem ke svému zaměření do praxe může příručka sloužit jak náročným uživatelům, tak uživatelům s pouhou základní znalostí angličtiny.

- T. G. Masaryk: Základové konkrétní logiky (Třídení a soustava věd), Masarykův ústav 1996, 200 stran, česky, váz., cena neurčena.

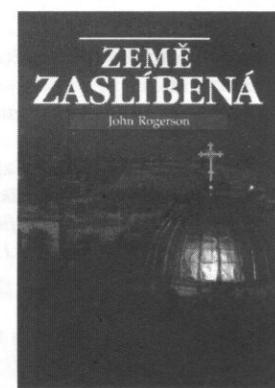
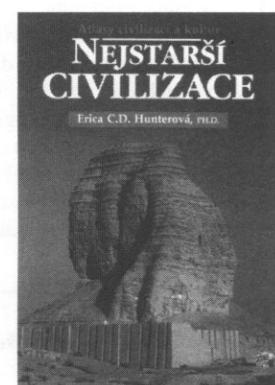
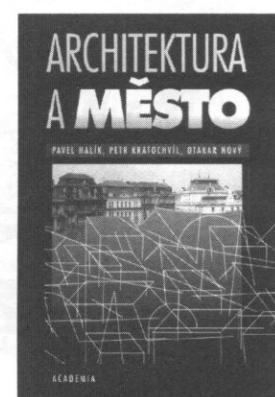
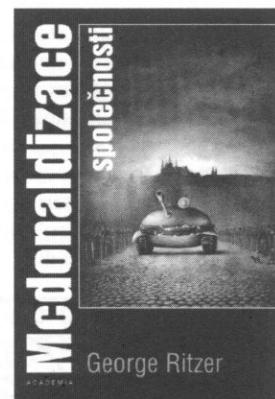
Dvousvazkové kritické komentované vydání Masarykova díla a český překlad jeho opraveného a rozšířeného německého vydání Versuch einer concreten Logik (Classification der Organisation der Wissenschaften), který vyšel v roce 1887 ve Vídni.

- George Ritzer: McDonaldizace společnosti, Academia 1996, 176 stran, váz. lamino, cena neuvedena.

McDonald's se stal jedním ze symbolů úspěšné Ameriky. Přesto existují lidé, u nichž McDonald's, ale zejména mcdonaldizace soudobé společnosti vzbudila nejen obdiv a respekt, ale také pochybnosti. Jedním z nich je profesor univerzity v Marylandu, předseda Americké sociologické společnosti a významný publicista George Ritzer. Jeho kniha je studií, určenou nejen ekonomům, sociologům, psychologům, ale i širokému okruhu čtenářů se zájmem o podnikání. Přiznává se v ní ke svému prvotnímu okouzlení touto expanzivní firmou, zároveň však varuje...

- T. G. Masaryk: Cesta demokracie IV. díl, Masarykův ústav 1996, 450 stran, česky, váz., cena neurčena.

Svazek navazuje na Cestu demokracie díl III. a shrnuje časopisecky publikované Masarykovy články, rozhovory s novináři, jakož i veřejné projevy a poselství v letech 1929 - 1935.

Nové složení oborových rad Grantové agentury AV ČR

Vsouladu s platnými Stanovami Grantové agentury AV ČR proběhly v květnu 1996 doplňovací volby do oborových rad, kterými byla obměněna třetina členů, a to stejnou měrou jak pracovníků AV ČR, tak pracovníků mimo AV ČR. Kandidáti byli navrhováni pracovišti Akademie, vysokými školami a vědeckými institucemi těch vědních oborů, které jsou v současné době v AV ČR rozvíjeny. Noví členové oborových rad byli, stejně jako v předcházejících letech, voleni interními členy Akademického sněmu.

Složení oborových rad je do dalších doplňovacích voleb (květen 1997) toto:

OBOROVÁ RADA: 1

Pracovníci AV ČR

RNDr. Luděk Frank, CSc. ÚPT AV ČR
 RNDr. Jan Hlína, CSc. ÚE AV ČR
Místopř. RNDr. Karel Koláček, CSc. ÚFP AV ČR
 Ing. Ladislav Krlín, DrSc. ÚFP AV ČR
Místopř. RNDr. Jiří J. Mareš, CSc. FZÚ AV ČR
 prom. fyz. Jan Mašek, CSc. FZÚ AV ČR
 RNDr. Ivo Nezbeda, DrSc. ÚCHP AV ČR
 RNDr. Jiří Spěváček, DrSc. ÚMCH AV ČR
 RNDr. Milan Studený, CSc. ÚTIA AV ČR
Předseda RNDr. Miroslav Šilhavý, DrSc. MÚ AV ČR
 RNDr. Viktor Trkal, CSc. ÚRE AV ČR
 Ing. Emil Truhlík, DrSc. ÚJF AV ČR
Místopř. Doc. RNDr. Vladimír Vetterl, CSc. BFÚ AV ČR

Pracovníci mimo AV ČR

Doc. RNDr. Marie Demlová, CSc. FEL ČVUT
 Prof. RNDr. Vratislav Kapička, DrSc. PřF MU
 Doc. RNDr. Ing. Jaroslav Klvaňa, CSc. FSv ČVUT
 Prof. RNDr. Jan Kvasil, DrSc. MFF UK
 Prof. RNDr. Miroslav Liška, DrSc. FS VUT Brno
Místopř. Prof. RNDr. Michal Suk, DrSc. MFF UK
 Doc. RNDr. Milan Zvára, CSc. MFF UK

OBOROVÁ RADA: 2

Pracovníci AV ČR

Místopř. Ing. Josef Böhm, CSc. ÚTIA AV ČR
 Ing. Otakar Buzek, CSc. ÚRE AV ČR
 Ing. Jan Dupák, CSc. ÚPT AV ČR
Předseda Prof. Ing. Ladislav Frýba, DrSc. ÚTAM AV ČR
 Ing. Jaromír Horáček, DrSc. ÚT AV ČR
Tajemník Ing. Zdeněk Chára, CSc. ÚH AV ČR
Místopř. RNDr. Pavel Jonáš, DrSc. ÚT AV ČR
 Ing. Jiří Minster, CSc. ÚTAM AV ČR
 RNDr. Alena Orlová, DrSc. ÚFM AV ČR
Místopř. Ing. Emil Pollert, DrSc. FZÚ AV ČR
 Ing. Zenon Starčuk, DrSc. ÚPT AV ČR
 RNDr. Pavel Straka, CSc. ÚSMH AV ČR
 Pracovníci mimo AV ČR
 Prof. Ing. Miloslav Baťa, DrSc. FSv ČVUT
 Doc. Ing. Jan Bílek, CSc. FEL ČVUT
Místopř. Ing. Jan Blabla, CSc. ČMI
 Ing. Jiří Kudrman, DrSc. SVÚM a.s.
 Prof. Ing. Jaroslav Pollert, DrSc. FSv ČVUT
 Doc. Ing. Jiří Švejcar, CSc. FS VUT Brno
 Prof. Ing. Ivan Vrana, DrSc. PEF ČZU Praha
 Doc. Ing. František Žížek, CSc. Škoda Výzkum

OBOROVÁ RADA: 3

Pracovníci AV ČR

RNDr. Václav Cílek, CSc. GLÚ AV ČR
Místopř. Ing. Ottomar Gottstein, CSc. GLÚ AV ČR

RNDr. Josef Hanzlík, CSc. ÚSMH AV ČR
Místopř. RNDr. Petr Heinzel, DrSc. ASÚ AV ČR
 Ing. Jaromír Knejzlík, CSc. ÚGN AV ČR
Místopř. RNDr. Jan Munzar, CSc. ÚGN AV ČR
 RNDr. Josef Pek, CSc. GFÚ AV ČR
 Doc. RNDr. Luboš Perek, DrSc. ASÚ AV ČR
 RNDr. Jaroslav Svoboda, CSc. ÚFA AV ČR
Tajemník RNDr. Aleš Špičák, CSc. GFÚ AV ČR
 Ing. Miroslav Tesař, CSc. ÚH AV ČR
Předseda Ing. Pavel Tříška, CSc. ÚFA AV ČR

Pracovníci mimo AV ČR

RNDr. Josef Brechler, CSc. MFF UK
 RNDr. Tomáš Halenka, CSc. MFF UK
 RNDr. Jaromír Janský, CSc. MFF UK
 Doc. RNDr. Emil Jelínek, CSc. PřF UK
 RNDr. Miroslav Ouhrabka, CSc. PdF HK
 Prof. RNDr. Jiří Pešek, DrSc. PřF UK
 RNDr. Bořivoj Sobíšek, DrSc. ČHÚ
 RNDr. Vít Vilímek, CSc. PřF UK

OBOROVÁ RADA: 4

Pracovníci AV ČR

Tajemník Ing. Jana Bludská, CSc. ÚACH AV ČR
 RNDr. Věra Jonáková, CSc. ÚMG AV ČR
 RNDr. Alexander Kasal, DrSc. ÚOCHB AV ČR
 Ing. Vladimír Křen, CSc. MBÚ AV ČR
 Ing. Jaroslav Kříž, CSc. ÚMCH AV ČR
 Ing. Ivan Rosenberg, CSc. ÚOCHB AV ČR
Místopř. Doc. RNDr. Zdeněk Samec, DrSc. ÚFCH JH AV ČR
Předseda Ing. Petr Schneider, DrSc. ÚCHP AV ČR
 Ing. Jan Šubrt, CSc. ÚACH AV ČR
 RNDr. Zdeněk Tuzar, CSc. ÚMCH AV ČR
 Ing. Jiří Vejrosta, CSc. ÚIACH AV ČR
 RNDr. Jan Vojtěk, CSc. ÚFCH JH

Pracovníci mimo AV ČR

Doc. Ing. Vladimír Dohnal, CSc. VŠCHT
 Prof. Ing. Karel Drbal, CSc. ZF JČU
 Prof. Ing. Miloš Nepraš, DrSc. UPA
 Ing. Irena Prokopová, CSc. VŠCHT
 Doc. RNDr. Vladimír Sklenář, CSc. PřF MU
 Doc. Ing. Ivan Stibor, CSc. VŠCHT
 Prof. Ing. Jaromír Šnupárek, DrSc. UPA
 Doc. RNDr. Jiří Vohlídal, CSc. PřF UK

OBOROVÁ RADA: 5

Pracovníci AV ČR

Místopř. RNDr. Pavel Dráber, CSc. ÚMG AV ČR
 RNDr. Jürgen Felsberg, CSc. MBÚ AV ČR
 MVDr. Josef Geryk, CSc. ÚMG AV ČR
Předseda RNDr. Tomáš Gichner, DrSc. ÚEB AV ČR
Tajemník RNDr. Jan Konvalinka, CSc. ÚOCHB AV ČR
 RNDr. Julius Lukeš, CSc. PAÚ AV ČR
 RNDr. Miroslava Opekarová, CSc. MBÚ AV ČR
 Ing. Antonín Stratil, DrSc. ÚŽFG AV ČR
 RNDr. Petr Svoboda, CSc. FGÚ AV ČR
 Ing. Jaroslav Tupý, DrSc. ÚEB AV ČR
 RNDr. Josef Vlasák, CSc. ÚMBR AV ČR
 RNDr. František Weyda, CSc. ENTÚ AV ČR

Pracovníci mimo AV ČR

Doc. MUDr. Radim Černý, CSc. LF UK Plzeň
 Ing. Martin Fusek, CSc. Sigma - Aldrich

Doc. Ing. Vojtěch Hrulan, DrSc. AF ČZU
 RNDr. Petr Kopáček, CSc. GALENA a.s.
 Doc. RNDr. Milan Marek, CSc. PřF MU
 RNDr. Svatopluk Matolín, DrSc. 1.LF UK
 RNDr. Josef Náprstek, CSc. PřF UK
 Prof. RNDr. Bohumil Sikyta, DrSc. FaF UK

OBOROVÁ RADA: 6

Pracovníci AV ČR

RNDr. Pavla Binarová, CSc. ÚEB AV ČR
 RNDr. Karel Janáček, DrSc. MBÚ AV ČR
 RNDr. Jiří Lom, DrSc. PAÚ AV ČR
 Doc. RNDr. Ing. Michal Marek, CSc. ÚEK AV ČR
 RNDr. Václav Pižl, CSc. ÚPB AV ČR
Předseda RNDr. Jana Pospíšilová, CSc. ÚEB AV ČR
Místopř. RNDr. Petr Pyšek, CSc. BÚ AV ČR
Tajemník RNDr. Jan Štepánek, CSc. BÚ AV ČR
 RNDr. Karel Tajovský, CSc. ÚPB AV ČR
 RNDr. Vojtěch Vyhálek, CSc. HBÚ AV ČR
 Ing. Zdeněk Wimmer, CSc. ÚOCHB AV ČR
 Doc. Ing. Jan Zejda, DrSc. ÚEK AV ČR

Pracovníci mimo AV ČR

RNDr. Jan Fott, CSc. PřF UK
 RNDr. Milan Gelnar, CSc. PřF MU
 Prof. RNDr. Karel Hůrka, DrSc. PřF UK
 Prof. MUDr. RNDr. Jaroslav Slípká, DrSc. LF UK Plzeň
 Prof. RNDr. Karel Šťastný, CSc. LesF ČZU
 Prof. RNDr. Pavel Štíys, CSc. PřF UK
 Doc. RNDr. Ingrid Tichá, CSc. PřF UK
 Prof. RNDr. Jiří Vávra, DrSc. PřF UK

OBOROVÁ RADA: 7

Pracovníci AV ČR

Tajemník RNDr. Martin Bilej, CSc. MBÚ AV ČR
 Doc. MUDr. Jitka Čejková, DrSc. ÚEM AV ČR
 RNDr. Ivan Hilgert, DrSc. ÚMG AV ČR
 RNDr. Alexandr Chvátal, CSc. ÚEM AV ČR
 Doc. MVDr. Ivan Míšek, CSc. ÚŽFG AV ČR
 Doc. MVDr. Jan Motlík, DrSc. ÚŽFG AV ČR
 MUDr. Jiří Paleček, CSc. FGÚ AV ČR
 RNDr. Jana Pěkníková, CSc. ÚMG AV ČR
 RNDr. Ivan Svoboda, CSc. ÚOCHB AV ČR
 RNDr. Ludmila Tučková, CSc. MBÚ AV ČR
 RNDr. Ivan Votruba, CSc. ÚOCHB AV ČR
Předseda MUDr. Josef Zicha, CSc. FGÚ AV ČR

Pracovníci mimo AV ČR

Prof. RNDr. Jan Beneš, DrSc. PřF MU
 Doc. MUDr. Gustav Brožek, DrSc. 2. LF UK
 Prof. MUDr. Josef Faber, DrSc. 1.LF UK
 Doc. MUDr. Jaroslav Koutenský, CSc. LF UK Plzeň
 Prof. MUDr. Jaroslav Masopust, DrSc. 2. LF UK
 Doc. RNDr. Lubomír Opletal, CSc. FaF UK
 Doc. MUDr. Petr Schneiderka, CSc. 1. LF UK
 Prof. MUDr. Karel Smetana, DrSc. ÚHKT

OBOROVÁ RADA: 8

Pracovníci AV ČR

RNDr. Marek Blatný, CSc. PSÚ AV ČR
 PhDr. Jarmila Burgetová KNAV ČR
 JUDr. František Cvrček, CSc. ÚSP AV ČR
 RNDr. Jan Hartman KNAV ČR
 Ing. Josef Kotrba NHÚ AV ČR
 JUDr. Tomáš Louda, CSc. ÚSP AV ČR
 Doc. RNDr. Jan Řehák SOÚ AV ČR
 PhDr. Miluše Sedláková, CSc. PSÚ AV ČR

PhDr. Věra Thořová, CSc. ÚEF AV ČR
Místopř. Milan Tuček, CSc. SOÚ AV ČR
Tajemník PhDr. Zdeněk Uherek, CSc. ÚEF AV ČR
Předseda Doc. Ing. Marie Vavrejnová, CSc. NHÚ AV ČR

Pracovníci mimo AV ČR

Místopř. Ing. Dana Bárková PF ZČU
 Doc. PhDr. Jiří Buriánek FF UK
 Doc. PhDr. Jiří Hoskovec, CSc. FF UK
 Doc. JUDr. Karel Klíma, DrSc. PF ZČU
 Prof. PhDr. Jaroslav Malina, DrSc. PřF MU
 Doc. PhDr. Evžen Řehulka, CSc. PdF MU
 Doc. PhDr. Jan Srnec, CSc. FF UK
 PhDr. Jadwiga Šanderová, CSc. FSV UL

OBOROVÁ RADA: 9

Pracovníci AV ČR

Místopř. PhDr. Růžena Bařková ÚDU AV ČR
 PhDr. Jan Fridrich, CSc. ARÚ AV ČR
 PhDr. Jan Frolík, CSc. ARÚ AV ČR
 PhDr. Ivo Kořán, CSc. ÚDU AV ČR
 PhDr. Milan Kuna, DrSc. ÚHV AV ČR
 PhDr. Jiří Meduna, CSc. ARÚB AV ČR
 PhDr. Jan Novotný, CSc. HÚ AV ČR
 PhDr. Václav Podaný A AV ČR
Místopř. Doc. PhDr. Lubomír Slezák, DrSc. HÚ AV ČR
 Doc. PhDr. Eva Stehlíková ÚKS AV ČR
Předseda PhDr. Oldřich Tůma ÚSD AV ČR
Tajemník PhDr. Jana Vozková, CSc. ÚHV AV ČR

Pracovníci mimo AV ČR

Doc. PhDr. Marie Bláhová, CSc. FF UK
 PhDr. Zdeněk Hojda, CSc. FF UK
 Ing. arch. Zdeněk Lukeš Kancelář prez.
 PhDr. Petr Mareš, CSc. FSV UK
 Doc. PhDr. Jaroslav Pánek, DrSc. FF UK
 Doc. PhDr. Jiří Pešek, CSc. FSV UK
 Prof. MUDr. PhDr. Eugen Strouhal, DrSc. 1.LF UK
 PhDr. Stanislav Šisler FF UK

OBOROVÁ RADA: 10

Pracovníci AV ČR

PhDr. Jana Hoffmannová, CSc. ÚJČ AV ČR
 PhDr. Luděk Hřebíček, DrSc. OÚ AV ČR
Místopř. PhDr. Pavel Janoušek, CSc. ÚČL AV ČR
 PhDr. Václav Konzal A AV ČR
 Doc. PhDr. Jan Kořenský, DrSc. ÚJČ AV ČR
 PhDr. Daniela Milotová-Hodrová, DrSc. ÚČL AV ČR
Předseda PhDr. Lýdia Petráňová, CSc. ÚEF AV ČR
 PhDr. Jana Pospíšilová ÚEF AV ČR
Místopř. PhDr. Martin Svatoš, CSc. ÚKS AV ČR
Tajemník PhDr. Josef Velek, CSc. FLÚ AV ČR
 PhDr. Slavomil Wollman, CSc. A AV ČR
 PhDr. Josef Zumr, CSc. FLÚ AV ČR

Pracovníci mimo AV ČR

Prof. PhDr. Václav Bok, CSc. PdF JČU
 Prof. PhDr. Miroslav Červenka, DrSc. FF UK
 Doc. PhDr. Jana Jančáková, CSc. FF UK
 PhDr. Jan Kalivoda FF UK
 Doc. PhDr. Jaroslav Kolář, CSc. důchodce
 Prof. PhDr. Edvard Lotko, CSc. FF UP
 Prof. PhDr. Jana Nechutová, CSc. FF MU
 Doc. PhDr. Zdeněk Starý, CSc. FF UK

